

Samenvatting

Evenals vorig jaar heeft het Rijk naar aanleiding van de brief *Hoofdlijnenbrief cultuur 2022: Herstel, vernieuwing en groei* (Kamerstuk 32820, nr. 467) de specifieke uitkering toegekend aan de gemeente Maastricht (als G40 gemeente) in het kader van 'Impuls Jongerencultuur' voor de jaren 2023 en 2024. De uitkering is bedoeld voor het stimuleren van culturele activiteiten en het maken van alle vormen van eigentijdse cultuur voor, door en met jongeren (14 t/m 27 jaar). De middelen dienen in 2023 en/of 2024 te worden besteed.

De gemeente Maastricht besteedt de middelen net als in 2022 aan een mix van activiteiten met als doel om Maastrichtse jongeren in hun volle breedte en diversiteit de gelegenheid te geven om cultuur (mee) te maken en zo bij te dragen aan hun weerbaarheid, algemeen welzijn en persoonlijke ontwikkeling. Hiermee kunnen we zichtbaar maken wat er al uit eigen beweging en buiten de reguliere kanalen gebeurt en bouwen we met hen aan nieuwe verbindingen op plekken waar de jongeren zelf aan zet zijn.

Hiervoor is onder meer een subsidieregeling opgesteld met als doel om jongerencultuur te stimuleren. Aan deze middelen wordt een extra spoor toegevoegd uit de restant Tonk-middelen voor ZZP-ers, met als doel om de positie van jonge makers (ZZP-ers) te versterken.

Beslispunten

1. In te stemmen met het bestedingsvoorstel voor de specifieke uitkering van € 294.700 'Impuls Jongerencultuur' voor het jaar 2023 en een zelfde bedrag voor 2024 en deze middelen in te zetten om Maastrichtse jongeren in hun volle breedte en diversiteit gelegenheid te geven om cultuur (mee) te maken en zo bij te dragen aan hun weerbaarheid, algemeen welzijn en persoonlijke ontwikkeling.
2. In te stemmen met de inzet van de restant TONK-middelen (Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten) voor ZZP-ers (jonge makers) uit de culturele sector met als doel een bijdrage te leveren aan de persoonlijke ontwikkeling en weerbaarheid van hen en andere jongeren.
3. In te stemmen met de subsidieregels "**impuls jongerencultuur**" voor het jaar 2023 en 2024

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 10 juli 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Tijdens de coronacrisis hebben jongeren veel moeten missen, ook op cultureel vlak. Dat terwijl de cultuurdeelname positieve effecten heeft op ons welzijn. In het kader van herstel is er daarom in het bijzonder oog voor cultuurparticipatie door jongeren. Cultuurparticipatie verbindt jongeren met elkaar, draagt bij aan hun veerkracht en aan hun persoonlijke ontwikkeling. Naar aanleiding van de brief *Hoofdlijnenbrief cultuur 2022: Herstel, vernieuwing en groei* (Kamerstuk 32820, nr. 467), waarin meerdere lijnen worden uiteengezet die hieraan moeten bijdragen, kent het Rijk een specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur toe aan de gemeente Maastricht (als G40 gemeente) van € 294.700,- per jaar in 2023 en in 2024, met als doel om activiteiten en vormen van eigentijdse cultuurbeoefening door jongeren een impuls te geven. Maastricht gaat met deze middelen onder meer plekken voor jongerencultuur realiseren waar jongeren zelf aan zet zijn. Doel is om daarmee een bijdrage te leveren aan het meer zichtbaar maken van de culturele activiteiten die zij zelf in gang hebben gezet.

2. Context

Cultuurvisie 'Cultuur maakt Maastricht - Maastricht maakt cultuur' (2019)

De ambitie van de stad op sociaal-cultureel gebied is dat iedereen cultuur kan (mee) maken. Cultuur maken versterkt de veerkracht van mensen, verbindt hen met elkaar en stimuleert de persoonlijke ontwikkeling. Om specifiek in te spelen op de doelgroep jongeren is er een impulsprogramma cultuurparticipatie (2020) ontwikkeld waarvan de uitvoering is ondergebracht bij Centre Ceramique (in het bijzonder bij de afdeling Cultuurmakers) die dat samen met verschillende culturele en welzijnspartners in de stad uitvoert. Daarnaast hebben we in het vrijplaatsenbeleid (2021) de participatie gestimuleerd door daarbinnen groepen (jongere) en, vaak ook internationale, inwoners van Maastricht te activeren met initiatieven die niet binnen de gevestigde structuren liggen, de zgn. vrijplaatsinitiatieven. Met deze initiatieven sluiten we ook aan op wat er in Maastricht al in gang is gezet en op de groeiende groep inwoners van onze stad die op eigen (informele) wijze hun cultuurparticipatie invulling geven.

Landelijk beleid: Herstel cultuursector met extra aandacht voor jongeren

Deze tijdelijke, extra impuls voor jongerencultuur, maakt onderdeel uit van een groter pakket aan maatregelen om het herstel van de cultuursector na de coronacrisis te bevorderen. Vanwege de kwetsbare positie van jongeren is er extra aandacht voor het bevorderen van cultuurparticipatie van deze groep. Met de impuls wordt ondersteuning gegeven aan lokale plekken en initiatieven voor en door jongeren om zich creatief te ontwikkelen.

Lokaal beleid: inzet restant TONK-middelen voor ZZP-ers

Omdat de groep jonge makers uit de cultuursector bij veel compensatieregelingen buiten de boot viel, zijn hiervoor met collegebesluit d.d. 26 april 2022 restantmiddelen uit de TONK gereserveerd. Vooral de net afgestudeerde makers hebben tijdens de eerste jaren van hun professionele leven nauwelijks producties en presentaties voor publiek kunnen maken. Culturele activiteiten voor, met en door jongeren kunnen we hiermee een extra impuls geven. Daarnaast zien we dat de culturele sector ook nog sterk uit de pas loopt in omzet en ondernemersinkomen, zoals blijkt uit de Kleinbedrijf index van mei 2023.

De vereisten van het Rijk voor de Specifieke Uitkering (SPUK) Impuls Jongerencultuur zijn als volgt:

- **Aansluiten bij beleidsdoelstelling:** Jongeren hebben in de coronaperiode veel moeten missen, ook op cultureel vlak. Dat terwijl cultuurdeelname positieve effecten heeft op ons welzijn. In het kader van herstel is er daarom in het bijzonder oog voor cultuurparticipatie door jongeren. Cultuurparticipatie verbindt jongeren met elkaar, draagt bij aan hun veerkracht en aan hun persoonlijke ontwikkeling.
- **Aansluiten bij de lokale uitgangssituatie en behoeften.** Gemeenten kunnen het budget benutten voor maatregelen die aansluiten bij hun lopende beleid en de bestaande infrastructuur voor jongeren.
- **Inspelen op de belevingswereld en wensen van lokale jongeren.** Dit kan door met hen in gesprek te blijven en open te staan voor initiatieven van jongeren zelf. Jongeren organiseren zich vaker informeel, in tijdelijke projecten en op tijdelijke plekken zoals festivals.
- **De primaire doelgroep** van deze maatregel zijn jongeren in de leeftijdscategorie 14 t/m 27 jaar.
- **Met de impuls wordt extra ondersteuning gegeven aan lokale plekken en initiatieven voor en door jongeren om zich creatief te ontwikkelen.** De middelen kunnen bijvoorbeeld besteed worden aan actieve cultuurparticipatie door jongeren, repetitieruimtes, broedplaatsen, creatieve hubs en andere plekken waar jongeren zich organiseren om nieuwe vormen van cultuur te maken.
- De middelen kunnen worden besteed **aan alle culturele disciplines.**
- De middelen kunnen **in beperkte mate besteed worden aan het betrekken van jongeren bij de nadere invulling van de impuls jongerencultuur.**
- De middelen dienen besteed te worden aan activiteiten in 2023 en 2024.
- De middelen dienen uiterlijk vóór 15 juli 2024/2025 verantwoord te zijn.
- De gemeente Maastricht dient medewerking te verlenen aan een evaluatieonderzoek door het Rijk naar de besteding van de middelen.

3. Gewenste situatie

Doel nota

Het doel van deze nota is om de middelen in te zetten op het herstel van veerkracht voor jongeren én culture sector. Recent onderzoek op de basisscholen heeft laten zien dat we via cultuureducatie de kinderen van de basisschool bereiken. Vanaf de middelbare school verandert dat beeld. Vandaar dat we kiezen voor de leeftijdsgroep vanaf 14 jaar met een mix van bestedingsdoelen. Om de activiteiten voor jongeren breed en divers te laten zijn, is hiervoor een specifieke subsidieregeling ‘**impuls jongerencultuur**’ **opgesteld**, die – onder voorwaarden -toegankelijk is voor professionele instellingen, maatschappelijke organisaties, zelfstandige makers, scholen en studentenverenigingen.

Wie kan aanvragen?

Bij deze regeling kun je aanvragen als je een culturele of maatschappelijke organisatie bent in Maastricht dan wel een professional in het cultureel domein die bij de aangevraagde activiteiten samenwerkt met een instelling uit het sociale of cultuurdomein uit Maastricht. Daarbij kan het ook gaan om activiteiten die samen worden georganiseerd met een buurtnetwerk of samen met een welzijnsorganisatie voor een groep jongeren, wanneer de activiteiten plaatsvinden in Maastricht of impact hebben voor Maastricht. De combifunctionaris cultuur voor jongeren, die onderdeel uitmaakt van het team van cultuur-makers Maastricht, ondersteunt bij het leggen van die verbindingen.

Waarvoor kun je aanvragen?

Voor de ontwikkeling en uitvoering van culturele en/of erfgoedactiviteiten met, voor en door jongeren. Dat kan van alles zijn: van het organiseren van een poetry circle tot het in gang zetten van een coachingstraject om met een groepje aan een deejay-bootcamp deel te nemen. Deelname aan cultuur is voor veel jongeren nog niet vanzelfsprekend, maar de behoefte is er vaak wel. Dan kan het gaan om het organiseren van een cultureel evenement, het samen inrichten van een ruimte of een samenwerking van een museum met het MBO.

Apart spoor voor jonge makers vanuit restant TONK-middelen:

Dit spoor is specifiek gericht op (jonge) makers uit creatieve sector, die vaak als ZZP-er aan de start van hun loopbaan staan. Zij hebben door de gedwongen sluiting van de culturele sector tijdens de Corona-periode minder de gelegenheid gehad om hun talent te ontwikkelen en ervaring op te doen. Bovendien vielen zij vaak buiten de boot van de regelingen die er waren.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

De jongerenimpuls is nadrukkelijk bedoeld om met het maken en meemaken van cultuur ook het welzijn en mentale welbevinden van jongeren te vergroten.

5. Effect op de openbare ruimte

Er is vooralsnog geen effect op de openbare ruimte voorzien.

6. Personeel en organisatie

Het begeleiden en afhandelen van de aanvragen uit deze regeling vraagt capaciteit: bij de beleidsafdeling, het subsidiebureau en bij afdeling communicatie en bij Cultuurmakers Maastricht (onderdeel Centre Ceramique). Voorstel is om voor de uitvoering van deze regeling de uitbreiding van het aantal combifunctionarissen cultuur binnen de “combifunctionarisregeling” in 2023 en 2024 te prioriteren. Die regeling, waarin het Rijk 40% van de salariskosten voor haar rekening neemt, wordt gedeeld met Sport, waar ook combifunctionarissen actief zijn. De huidige verdeling van de combifunctionarissen Sport en Cultuur is 21,6 fte sport vs. 2 fte cultuur.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

De gemeente dient het beschikte bedrag uiterlijk op 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar (ic 15 juli 2023) te verantwoorden, zoals geregeld in de Financiële-verhoudingswet, artikel 17a. Verantwoording dient te gebeuren via het systeem van single information, single audit (sis), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking sis.

8. Financiën

Naar aanleiding van de brief *Hoofdlijnenbrief cultuur 2022: Herstel, vernieuwing en groei* (Kamerstuk 32820, nr. 467) kent het Rijk de specifieke uitkering (SPUK) toe aan de gemeente Maastricht (als G40 gemeente) van **€ 294.700,-** voor ‘Impuls Jongerencultuur’ (jaarlijkse uitkering in 2023 en in 2024). De uitkering is voor het stimuleren van activiteiten en vormen van eigentijdse cultuurbeoefening door jongeren (14 t/m 27 jaar) en dienen uiterlijk 31 december 2024 te worden besteed en/of verplicht. De door het Rijk toegekende middelen voor 2023 zijn inmiddels gestort op de bankrekening van de gemeente Maastricht.

De uitkering over de jaren 2023 en 2024 wordt tezamen met de uitkering die in 2022 hiervoor is beschikt, vastgesteld binnen 22 weken na ontvangst van de verantwoording over het jaar 2024. Er zal geen tussentijdse vaststelling en eventuele terugvordering plaatsvinden.

Het Bestedingsvoorstel voor de SPUK-middelen voor de jaren 2023 en 2024 sluit aan op de ingezette lijn van het collegebesluit besteding Rijksmiddelen Impuls Jongerencultuur van 6 december 2022.

- 1) Budgetplafond voor Subsidieregeling Impuls Jongerencultuur: € 75.000,00 voor initiatieven culturele instellingen en/of maatschappelijke organisaties, studentenverenigingen of onderwijsinstellingen
- 2) Versterking samenwerking tussen partners en domeinen broedplaatsen en Vrijhaven de Heeg, Ainsl en de Griend (€ 80.000)
- 3) Ruimte voor makers (dans): € 29.700
- 4) Realiseren van een maakplaats jongerencultuur in Vrijhaven: € 110.000
- 5) Spoor 2 : subsidieregeling € 65.500 voor (jonge) makers (ZZP-ers) in samenwerking met maatschappelijke organisatie of vereniging.

9. Aanbestedingen

De besteding verloopt deels via opdrachtverlening, met inachtneming van ons gemeentelijk inkoop- en aanbestedingsbeleid en deels via subsidieverlening volgens de vast te stellen beleidsregels. Hiervoor is gekozen om de mix van activiteiten voor de jongerencultuur een impuls te kunnen geven. Waar we die impuls gericht sturing kunnen geven met opdrachtverlening heeft dat de voorkeur, speelt vooral bij de fysieke ontwikkelingen.

Voor het uitvoeren van activiteiten is een subsidieregeling opgesteld vanuit SPUK aangevuld met een apart spoor voor jonge makers vanuit de TONK-middelen.

10. Participatie tot heden

Afgelopen jaar hebben we tijdens formele en informele contactmomenten met onze partners op het gebied van jongerencultuur gesproken over de SPUK Impuls Jongerencultuur en laten weten dat er na een collegebesluit nadere communicatie volgt over de subsidieregeling.

11. Voorstel

1. In te stemmen met de besteding van de specifieke uitkering 'Impuls Jongerencultuur' € 294.700 voor het jaar 2023 en een zelfde bedrag voor 2024 met als doel om de Maastrichtse jongeren in hun volle breedte en diversiteit gelegenheid te geven om cultuur (mee) te maken en zo bij te dragen aan hun weerbaarheid, algemeen welzijn en persoonlijke ontwikkeling.

2. In te stemmen met de inzet van de restant TONK-middelen voor ZZP-ers voor (jonge) makers met als doel een bijdrage te leveren aan de persoonlijke ontwikkeling, de ontwikkeling van hun professionele beroepspraktijk en de weerbaarheid van hen en andere jongeren.
3. In te stemmen met de subsidieregels “**impuls jongerencultuur**” voor het jaar 2023 en 2024.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De gemeente dient het beschikte bedrag uiterlijk op 15 juli van het jaar volgend op het begrotingsjaar te verantwoorden, zoals geregeld in de Financiële-verhoudingswet, artikel 17a. Verantwoording dient te gebeuren via het systeem van single information, single audit (sis), zoals bepaald in de ministeriële regeling informatieverstrekking ssa.

De gemeente Maastricht verleent medewerking aan een evaluatieonderzoek door het Rijk naar de besteding van de middelen.